

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัด
เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

Academic Leadership of School Administrators According to Opinions of
teachers in Hatyai Municipality, Songkhla

สุชาติ สุวรรณมณี^{1*} และศิลป์ชัย สุวรรณมณี²
Suchart Suwanmanee^{1*} and Sinchai Suwanmanee²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Master's Degree, Master of Education Program, Educational Administration, Faculty of Education,
Thaksin University.

² อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Lecturer Dr., Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University.

* Corresponding author, E-mail: Suchart3772@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามเพศ วิทยฐานะ
ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนคร
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 192 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตาราง
สำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
จำนวน 67 ข้อ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนและ
วิเคราะห์ความแปรปรวนที่แตกต่างโดยหาค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยสถิติ LSD

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบ
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา พบว่า ครูที่มีเพศ วิทยฐานะ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน
ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดประเมินผลและวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, วิชาการ, ผู้บริหาร

Abstract

The purposes of this research were to study and to compare academic leadership of school administrators According to Opinions of teachers in Hatyai Municipality, Songkhla categorized by gender, academic standing, educational qualifications and work experiences. The sample was the 192 teachers in school, academic year 2017, which were selected through a table of Krejcie and Morgan and then through simple random sampling. Research instrument was a set of 5 rating – scale questionnaire containing 67 question. The reliability was .986 statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation, t – test F – test and LSD

The study revealed that academic leadership of school administrators According to Opinions of teachers in Hatyai Municipality, Songkhla in overall and individual aspects were at high level. The comparison of academic leadership of school administrators in the aspects of teachers with different gender, academic standing, educational qualifications, it was found that in overall and individual aspect there were no different in their opinion to academic leadership of school administrators. For teacher with different work experiences, it was found that in overall aspect there was no different in their opinion to academic leadership of school administrators. When considered in individual aspect, it showed that the aspect of evaluation and research was significantly different at the .05 level of statistics.

Keywords: academic, leadership, administrators

บทนำ

การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุถึงผลการเรียนรู้ ดังนั้น การสอนจึงเป็นกระบวนการที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องช่วยให้คนได้มีประสบการณ์ที่ดีมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น จนสามารถดำรงชีพได้อย่างราบรื่น เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนร่วมซึ่งถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 4 กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษา สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และให้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้และทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย คณิตศาสตร์ ภาษา และทักษะในการประกอบอาชีพ และในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และ

เรียนรู้ถึงเทคนิควิธีการที่จะพัฒนาการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2558 : 3)

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา ที่กล่าวไว้ว่า การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไร จึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหลาย เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์รอบรู้ เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัดโครงสร้าง และจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับศักยภาพ ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (สันติ บุญภิรมย์. 2552: 21) ดังนั้น การบริหารการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจะดำเนินไปได้ต้องอาศัยบุคคลสำคัญในการดำเนินการ จัดภารกิจการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมี คุณภาพและประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา นั่นเอง ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญจะต้อง บังคับบัญชาบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ในการกำกับนิเทศติดตามการสอนของครู และจะต้องใช้ภาวะผู้นำให้เกิดประโยชน์และเกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผู้บริหารจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอน การจัดแหล่งเรียนรู้ การนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาของชาติ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อดำเนินการให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน โดยจะต้องปรับปรุงพันธกิจของโรงเรียน ประชาสัมพันธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีที่สุดที่มี อิทธิพลมากที่สุดในภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาคือการจัดทำพันธกิจของโรงเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : คำนำ)

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้ในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการประสานส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งการร่วม บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นแก่สถานศึกษาได้ตาม

ความเหมาะสม และความจำเป็นเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเกิดประสิทธิภาพ และสามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.onec.go.th/index.php/page/Outstand/2532>) การจัดการศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของท้องถิ่น ที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคน และพัฒนาสังคมของท้องถิ่นนั้นๆ ให้ก้าวทันยุคสมัยและทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม จากท้องถิ่นในสิทธิต่างๆ ตามบทบาท หน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย เทศบาลนครหาดใหญ่จึงได้มีนโยบายในส่วนของศึกษานั้น เพื่อให้เด็กในท้องถิ่น ได้รับการศึกษาเต็มศักยภาพและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ด้านการศึกษามากขึ้น “การศึกษาสร้างคน ให้เป็นสากลด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างเสริมคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้ ร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมาย โดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัย” (สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.hatyaicity.go.th/education>)

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ อนาคตและดำเนินการตามวิสัยทัศน์ได้ โดยการริเริ่มและฉลาดรอบรู้ในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ และมีทักษะกระบวนการคิดเกี่ยวกับวิธีการทำงานและลักษณะงานในภายหน้า มีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานและสามารถเป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษาได้ เข้าใจสถานการณ์โดยรวมและมองแนวโน้มในอนาคตต่างๆ ออกการจัดการกับปัญหาต่างๆ ในการทำงานในองค์กรได้และเป็นนักสื่อสารและทำงานเป็นเครือข่าย ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา เข้าใจกระบวนการที่ดีว่าประกอบด้วยอะไรบ้างและรู้ว่าจะต้องทำอย่างไรจึงจะเกิดกระบวนการที่ดี สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้และสถานการณ์ต่างๆ จัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้ดี มีการวางแผนที่ดีและดำเนินงานจนสำเร็จ (วีรยุทธ์ ชาทะกาญจน์. 2551 : 59) ผู้บริหารจะต้องเป็นทั้งผู้นำ (Leader) เป็นทั้งผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นทั้งผู้นำนวัตกรรม (Innovation) เข้ามาใช้ในสถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้าโดยเฉพาะในส่วนของจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ทางด้านวิชาการ และผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมที่จะสามารถบริหารปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้นก่อให้เกิดการเอื้อต่อการทำงานของครู ช่วยให้การสอนของครูมีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในที่สุด (สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. 2553 : 187)

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีการวางแผนที่ดีและมีการนิเทศงาน กำกับติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553 : 1) ประกอบกับ สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ มีจุดเน้นที่จะให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีสมรรถนะความสามารถที่หลากหลาย ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้มแข็ง ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สถานศึกษามีห้องเรียนคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพ

ผู้วิจัยในฐานะครูของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ได้เล็งเห็น ความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรคือ ดี เก่ง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะศึกษาและทำการวิจัย ในเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามเพศ วิทยฐานะ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 33) สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 188 - 190) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553 : 31) มี 7 ด้านดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
1. เพศ
1.1 ชาย
1.2 หญิง
2. วิทยฐานะ
2.1 ครูอัตราจ้าง
2.2 ครูผู้ช่วยหรือครูศศ.1
2.3 ครูชำนาญการขึ้นไป
3 ระดับการศึกษา
3.1 ปริญญาตรี
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี
4 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี
4.2 5 - 10 ปี
4.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 33) สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 188 - 190) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (2553 : 31) 7 ด้าน ดังนี้
1) การบริหารจัดการหลักสูตร
2) การจัดการเรียนรู้
3) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้
4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
5) การวัดประเมินผลและวิจัย
6) การนิเทศการศึกษา
7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

ภาพประกอบที่ 1 โครงสร้างกรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 420 คน ปีการศึกษา 2560

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 201 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใน 7 ด้าน จำนวน 67 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยเก็บแบบสอบถามคืนได้ 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.52

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 192		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การบริหารจัดการหลักสูตร	4.2859	0.4769	มาก
2	การจัดการเรียนรู้	4.2882	0.4848	มาก
3	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.1552	0.5666	มาก
4	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.0879	0.5561	มาก
5	การวัดประเมินผลและวิจัย	4.1487	0.5848	มาก
6	การนิเทศการศึกษา	4.1445	0.5381	มาก
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.2784	0.5246	มาก
รวม		4.1984	0.4714	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1987$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.2882$) และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.0879$)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และทดสอบค่า t (t-test) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรเพศ

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	Sig
		ชาย (n = 52)		หญิง (n = 140)			
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	การบริหารจัดการหลักสูตร	4.3096	0.4807	4.2771	0.4769	.418	.676
2	การจัดการเรียนรู้	4.3355	0.4474	4.2706	0.4984	.823	.412
3	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.2577	0.5765	4.1171	0.5602	1.533	.127
4	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.1731	0.5790	4.0563	0.5461	1.296	.197
5	การวัดประเมินผลและวิจัย	4.2220	0.5683	4.1214	0.5905	1.060	.291
6	การนิเทศการศึกษา	4.2308	0.5123	4.1125	0.5457	1.356	.177
7	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.3811	0.5255	4.2403	0.5210	1.661	.098
รวม		4.2728	0.4764	4.1708	0.4683	1.336	.183

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านเพศ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศ วิชยฐานะ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

สรุปผล

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรวิทยฐานะ พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดประเมินผลและวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

อภิปรายผล

1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณิ ฉิมทับ (2551:101) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและ สอดคล้องกับ สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: 65) ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ตามขอบข่ายงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานพัฒนาหลักสูตร งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา พบว่า ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับ อนันต์ หะยีสาและ (2553: 93) ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมอง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดจึงทำให้ผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดี เก่งและมีความสุข เป็นความหวังสูงสุดของคนในชาติในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าของสังคมให้เป็นที่ไปในทิศทางที่ปรารถนา เนื่องจากการศึกษาเป็น

กระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยสถานศึกษาทุกแห่งได้นำ กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นวิธีการจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมในการปฏิบัติหรือการดำเนินงานของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้นั้นจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ วิทยฐานะ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โดยพื้นฐานและจรรยาบรรณของครูไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงยังคงมีความคิดเห็นเหมือนกัน เนื่องจากการได้เรียนรู้ในเชิงวิชาชีพ การปฏิบัติงานในเชิงวิชาชีพ การปฏิบัติงานในเชิงวิชาการ การบ่มเพาะการฝึกฝนให้ครูและผู้บริหารมีจิตสำนึกในการแสดงความคิดเห็นในระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการที่เหมือนกันสอดคล้องกับ สุจิตรา สิทธิณรงค์ (2554 : 94) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรวิทยฐานะ พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีวิทยฐานะที่แตกต่างกันมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเอง อยู่เสมอเช่นการเข้ารับการอบรมเพื่อทำ ผลงานทางวิชาการหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลให้ครูที่มีวิทยฐานะที่ต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎา บุตรดีไชย (2559 : 84) ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตาม วิทยฐานะ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มองว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของ

ตนเองอยู่เสมอ เช่น การเข้ารับการอบรมเพื่อทำผลงานทางวิชาการหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี ฉิมทับ (2551 : 85) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดประเมินผลและวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมองผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ผ่านหลักสูตรการบริหารสถานศึกษา ได้เรียนรู้ถึงหลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงาน บริหารตน และบริหารคนมาเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ แสงละภา พระเสนา (2556 : 119) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเท่าที่ควร ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการกระตุ้นและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผลและวิจัยมีค่าเฉลี่ยต่ำ ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและลักษณะหรือสิ่งที่จะวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับบทเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำด้านอื่นๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความสำเร็จก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ องค์ประกอบอื่นๆ ที่ส่งผลกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เจษฎา บุตรไชยศรี. (2559). *การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปราณี นิมทับ. (2551). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วีรยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2551). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่*. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). *หลักเกณฑ์และวิธีการ พัฒนาราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา, วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. 30(2), 30 – 32.
- สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่.(12 มิถุนายน 2560). *ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่*. สืบค้นจาก <http://www.hatyaicity.go.th/education>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษา : ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551 – 2555)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (2552-2559 : ฉบับสรุป*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). *คู่มือการพัฒนาบุคลากรเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (9 กรกฎาคม 2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. สืบค้นจาก <http://www.onec.go.th/index.php/page/Outstand/2532>
- สุจิตรา สิทธิณรงค์. (2554). *ความพึงพอใจของครูต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์. (2551). *ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แสงละภา พระเสนา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.

วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

อนันต์ หะยีสากล. (2553). การปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่เฉพาะกิจ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปัตตานี:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Krejcie, R. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities,
Educational and Psychological Measurement, 30, 607 – 610.